
JAARVERSLAGGEVING **2019**

Vereniging Christelijk onderwijs op Reformatorische
Grondslag

te ZWIJNDRECHT

Zwijndrecht, 19 juni 2020

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	1
JAARREKENING	27
BALANS PER 31 DECEMBER 2019	28
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	28
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019	29
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	29
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019	30
GRONDSLAGEN	31
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	34
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	37
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	40
WNT	41
OVERIGE GEGEVENS	
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	43
CONTROLEVERKLARING	45
BIJLAGEN	51
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE DS. ABRAHAM HELLENBROEKSCHOOL	52
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE VERENIGING	53

ONDERTEKENING

Naam

Handtekening

.....

.....

.....

.....

.....

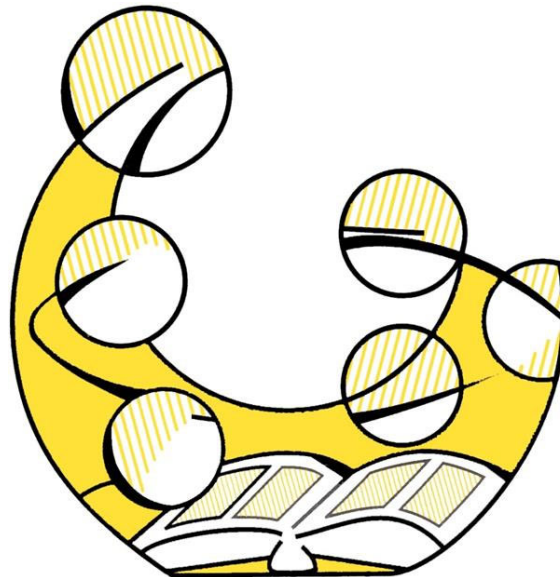
.....

.....

.....

BESTUURSVERSLAG

2019

“Komt gij kinderen, hoort naar mij! Ik zal u des HEEREN vreze leren.”

Ds. Abraham Hellenbroekschool

Zwijndrecht, maart 2020

VCORG – Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatische Grondslag

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
Verslag van de toezichthouder	2
Toezicht houdend bestuur	2
Samenwerking	3
Interne beheersing en toezicht (governance ontwikkelingen).....	3
Bestuur en samenstelling	3
Algemeen	5
Horizontale verantwoording	6
Identiteit	7
Onderwijs.....	8
Schoolplan	8
Onderwijsprestaties	9
Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	10
Onderzoek.....	11
Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg.....	11
Personeel	12
Zaken met behoorlijke personele betekenis	12
Beheersing van uitkeringen na ontslag	13
Integraal personeelsbeleid.....	13
Personele bezetting.....	13
Scholingstrajecten.....	13
Ziekteverzuim	13
Aanpak werkdruk.....	13
Huisvesting en ICT.....	15
Ontwikkelingen in de huisvesting.....	15
Planning.....	15
ICT	15
Communicatie en relaties.....	16
Medezeggenschap.....	16
Passend Onderwijs	16
Bestuurlijke samenwerking.....	16
Afhandeling van klachten.....	16
Realisatie staat van baten en lasten en balans.....	17
Staat van baten en lasten.....	17
Balans.....	19
Continuïteitsparagraaf	21
Leerlingen.....	21
Personeel	21
Staat van baten en lasten.....	21
Balans.....	22
Kengetallen	23
Risico's en risicobeheersing	24

Verslag van de toezichthouder

Toezicht houdend bestuur

Het bestuur heeft voor de uitvoering van de scheiding tussen bestuur en toezicht bewust gekozen voor het mandaat-model. Het voorziet in het mandateren van vrijwel alle bestuurderstaken aan de directie, waarna het bestuur zich voornamelijk bezighoudt met het toezicht houden op het door de directie geformuleerde en uitgevoerde beleid. De kaders van handelen van bestuur en directie zijn vastgelegd in het strategisch beleidskader. Jaarlijks wordt het strategisch beleidskader geactualiseerd en wordt gewerkt met een agenda waarin de agendapunten onderscheiden van karakter zijn: namelijk bestuurlijke en toezichthoudende. Op deze manier wordt het gekozen model in de praktijk gebracht. Dit wordt verder in de verslaglegging eveneens onderscheiden. Het bestuur heeft vooralsnog geen reden dit model te wijzigen.

Om deze toezichthoudende taak te kunnen uitvoeren zijn de volgende instrumenten ontwikkeld:

1. Transparant en Integraal, ons strategisch beleidsdocument, waarin kaders van het mandaat van de directie zijn vastgesteld;
2. Een Management Statuut waarin de taken tussen de toezichthouder en de gemandateerde directeur zijn vastgelegd
3. Een managementrapportage waarin de gemandateerde directeur verslag doet over de aan hem gemandateerde taken.

Een aantal taken, zoals identiteitsbeleid en personeelsbeleid, zijn bij het bestuur gebleven. Dit beleid wordt door het bestuur vastgesteld en de gemandateerde directeur wordt met delen van de uitvoering belast. Benoeming, ontslag en het treffen van orde- en disciplinaire maatregelen met betrekking tot het personeel zijn voorbehouden aan het bestuur. De kaders van het beleid zijn verwoord in het eerder genoemde document Transparant en Integraal en in het Management Statuut. Het verslag daarvan komt eveneens in de managementrapportage. Ook voert het bestuur de functionerings- en beoordelingsgesprekken met de directeur.

Het bestuur betreft een bestuur van vrijwilligers; voor hun werkzaamheden wordt geen vergoeding verstrekt. Het bestuur werkt volgens de code Goed Bestuur. Deze code is als bijlage opgenomen in ons strategisch beleidsdocument en deze komt eens per jaar op een bestuursvergadering ter sprake om te evalueren of nog volgens de code wordt gewerkt. Het bestuur houdt controle op de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beleid van de organisatie. Als toezichthouder en bestuur leggen we verantwoording af aan de jaarlijkse ledenvergadering.

Het bestuur vergaderde 7 maal. De vergaderingen worden in de regel bijgewoond door de directeur en de plaatsvervangend directeur. Onderstaande zaken kwamen gedurende het jaar aan de orde:

- Jaarverslag/jaarrekening 2018: Deze documenten zijn goedgekeurd.
- Begroting 2020: Deze begroting is goedgekeurd.
- Via de financiële managementrapportages is er op hoofdlijnen toezicht op de voortgang van de uitvoering van het financieel beleid. Zo vindt er controle plaats of er binnen het afgegeven mandaat (begroting) gehandeld wordt. Ook wordt bijvoorbeeld toegezien op de personele inkomsten en de personele uitgaves, en in welke verhouding dit staat tot de materiele inkomsten en uitgaven. Betreffende het verslagjaar is door de toezichthouder geconstateerd dat de uitgaven binnen het onderwijsdoel passen en dat er geen andere zakelijke belangen spelen dan het onderwijsbelang. Ook zijn de geplande uitgaven waaraan gemotiveerde keuzes zijn voorafgegaan gedaan met gepaste soberheid besteed en ze waren

proportioneel in relatie tot de uitgevoerde activiteiten. Zo koopt de school energie in via het landelijke collectief 'Energie voor Scholen' waarin ook onze besturenorganisatie participeert. Ook nemen we via een inkoopcollectief 'Onderwijs Inkoop Groep' diensten en middelen af waardoor wij aanzienlijke besparingen realiseren.

- Onderwijshuisvesting: Medio 2018 werd duidelijk dat de gemeente toestemming zou gaan geven voor vervangende nieuwbouw. Daarom is het onderhoud vanaf toen op een laag pitje gezet. Ook in het verslagjaar is alleen het noodzakelijke onderhoud verricht.
- De gesprekken over samenwerking met het schoolbestuur in H.I. Ambacht hebben er toe geleid dat in 2019 een fusievoorstel is voorgelegd aan de algemene vergadering. 97% van de aanwezige leden heeft voorgestemd. Omdat de benodigde meerderheid van de Ambachtse schoolvereniging helaas nipt niet gehaald is, is fusie op dit moment niet mogelijk. De gesprekken over samenwerking worden voortgezet.
- Voor het komende verslagjaar is opnieuw gekozen voor Van Ree Accountants.

De toezichthouder heeft in 2019 naast de gemandateerde directeur en plaatsvervangend directeur gesproken met de MR, met verschillende teamleden tijdens de schoolbezoeken en met andere toezichthouders uit de federatie via de federatieve samenwerking.

Samenwerking

De verkennende gesprekken over bestuurlijke samenwerking tussen de VCORG en de Ambachtse reformatorische basisscholen (VVOGG), die in 2017 waren gestart, zijn in 2019 meer ontwerpende gesprekken geworden over een besturenfusie. Op 8 maart 2019 is een intentieovereenkomst tot fusie ondertekend. Vooraf zijn de MR, het personeel, en de leden hierover bijgepraat en mensen konden ook hun bijdrage leveren. Ook op de ALV van 6 juni is hiervoor aandacht geweest. Op 25 november en op 9 december (vanwege het niet bereiken van het quorum op 25 november) is het fusievoorstel in stemming gebracht bij de ledenvergadering. 97% heeft voorgestemd.

Interne beheersing en toezicht (governance ontwikkelingen)

Wat betreft de interne beheersing en toezicht wordt gemeld dat ten minste tweejaarlijks een interne evaluatie wordt gehouden. Een commissie verwerkt de resultaten en de resultaten worden omgezet in beleidspunten. Daarin wordt meegenomen welke scholing het bestuur nodig heeft om de zaken op orde te houden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de ontwikkelingen van Federatie Rijnmond, waarbij wij zijn aangesloten en die tweejaarlijks bestuurlijke intervisie organiseert. Het beleid 'versterken van het toezichthouden' van het ministerie wordt hierin meegenomen.

Bestuur en samenstelling

De leden van het bestuur worden gekozen door de algemene vergadering. Tijdens de algemene vergadering van 6 juni 2019 waren de heren Van Hoepen, Nijnsink en Stolk aftredend en zij stelden zich herkiesbaar. Allen zijn herkozen. Per 31 december 2019 bestond het vrijwillige toezicht houdend bestuur uit de volgende leden:

	<i>betaalde functie</i>	<i>onbetaalde nevenfunctie</i>
A.J. van Hoepen, voorzitter	Docent Management & Economie Hoornbeeck College te Rotterdam	-
G.J. Nijnsink, secretaris	Senior beleidsadviseur bij Metropoolregio Rotterdam - Den Haag	-

J.H. de Knegt, penningmeester	Afdelingsleider Financiën & Beheer van het Wartburg College te Rotterdam	-
H.J. van Driel, 2 ^e penningmeester	Manager financial control and administration bij Mammoet, Utrecht	-
J. Leendertse, lid	Docent Nask aan het DevelsteinCollege te Zwijndrecht locatie Loket	Secretaris van het bestuur van de plaatselijke afdeling van de SGP te Zwijndrecht; Penningmeester van de evangelisatiecommissie van de Gereformeerde Gemeente te Zwijndrecht
D.J. van Rossum, lid	Senior medewerker corporate Risk & Insurance bij Koninklijke VolkerWessels N.V. te Zwijndrecht	-
E.C. Stolk, lid	Bedrijfsleider Forceertechniek Koolmees BV te Zwijndrecht	Voorzitter van het zondagsschoolbestuur van de Oude Kerk te Zwijndrecht; Voorzitter van het streekbestuur Rotterdam van Hervormde zondagsscholen.

Algemeen

Dit jaarverslag geeft inzicht in wat er in het jaar 2019 op onze school heeft plaatsgevonden. Gelukkig mocht ook in 2019 het onderwijs aan onze leerlingen een goede voortgang hebben. Het is een goede zaak om op transparante wijze inzicht te geven aan de leden

van onze vereniging, ouders, medezeggenschapraad en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het reilen en zeilen van onze school. Onderwijs krijgt van overheidswege veel aandacht. Zowel in onderwijskundige ontwikkelingen als ook in beheersmatige zin. Het is geen eenvoudige opgave voor bestuur, directie en team om daar de goede weg in te vinden. Met dankbaarheid mogen we vaststellen dat ieder op de eigen plaats binnen onze school haar of zijn bijdrage heeft mogen leveren.

Ook is het goed om vanuit school steeds weer aandacht te vragen voor de opvoeding van onze kinderen. De plicht daartoe hebben de ouders aanvaard bij het afleggen van de doopbelofte voor onze kinderen. Een opgave waarbij we ook vanuit de school handreikingen willen doen. Als ouders en kinderen hebben we het, zeker in deze tijd, zo nodig om toegerust te worden. Het grootste voorrecht is om door genade toegerust te mogen worden. Groot is ook het voorrecht dat we onze kinderen thuis en op school vanuit Gods Woord mogen onderwijzen en voorgaan. De school hecht veel waarde aan een voor de leerling herkenbare overeenstemming tussen het opvoedingsklimaat van de school en de gezinnen, in verbondenheid aan de godsdienstige beginselen en beleving. De school wil bijdragen aan de vorming van mensen die vanuit een christelijke levensovertuiging hun verantwoordelijkheid als burgers van deze maatschappij bewust vorm willen geven. De grondslag van onze school is gebaseerd op een bijbels mens- en kindbeeld, dat het hele leven doortrekt en alles te maken heeft met opvoeding en onderwijs.

Het omschreven beleid van het bestuur is erop gericht om binnen de kaders die de wet/overheid en de bijbehorende financiën kwalitatief goed onderwijs te bieden aan de kinderen die onze school bezoeken. De kernactiviteiten van de schoolorganisatie zijn:

- het lesgeven en ondersteuning bieden aan de kinderen in de basisschoolleeftijd;
- het ontwikkelen van het personeelsbestand;
- het duurzaam vernieuwen van het gebouw.

De ontwikkelingen betreffende dit laatste punt zijn in 2018 in een stroomversnelling geraakt vanwege de toezegging dat de gemeente een nieuw schoolgebouw gaat financieren. Hierover is meer te lezen in het hoofdstuk Huisvesting en ICT.

- Op de teldatum van 1 oktober 2019 volgden 214 leerlingen het onderwijs (1 oktober 2018: 219). De vereniging telde op 31 december 2019 186 leden en 3 donateurs (31 december 2018 190 leden en 5 donateurs).
- Het percentage van de leerlingen buiten Zwijndrecht per 31 december 2019 is 16%. Op de teldatum van vorig schooljaar was dat 18%. Deze leerlingen komen voornamelijk uit H.I. Ambacht.
- De verschillende lijnfuncties binnen de school is volgens hieronder afgedrukt organogram in beeld gebracht. De interne begeleiding is een staffunctie die op alle niveaus functioneert.

Ds. Abraham Hellenbroekschool

bestuursnummer: 43175

brinnummer: 06KQ

Swanendrift 78

3332 RN Zwijndrecht

078 6120899

directie@hellenbroekschool.nl

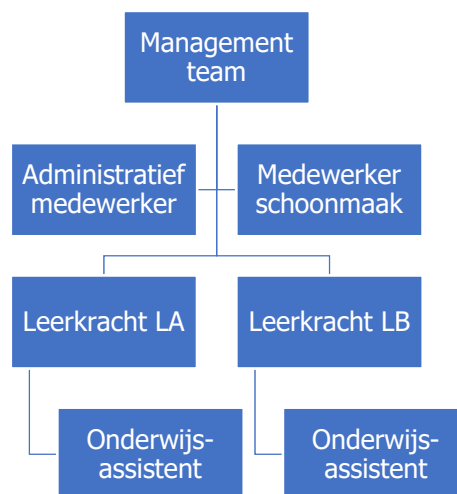
contactpersoon: dhr. A.F. van Baarle,
directeur

Horizontale verantwoording

De verantwoording naar belanghebbenden in en rond de school is op verschillende manieren ingericht. Zo is er de wettelijk georganiseerde informatiestroom richting onze MR. Daarnaast ontvangt de toezichthouder via de vastgestelde bestuurlijke jaaragenda de managementrapportages van het bestuur/de directie. Dan is er dit bestuursverslag wat u in handen heeft. Via dit verslag ontvangen de leden van de schoolvereniging, waaronder vele ouders, inzicht in de uitgevoerde activiteiten. Ook is op de algemene vergadering van de schoolvereniging alle ruimte om aan het bestuur en de toezichthouders vragen te stellen. Via de algemene vergaderingen van het

personeel en de interne berichtgeving ontvangen leerkrachten informatie. Ook is te noemen dat ouders via de schoolgids en het diverse nieuws in de SchoolApp informatie ontvangen over onderwijsresultaten, kwaliteitszorg, vernieuwingen, rapportage van tevredenheidsonderzoeken en allerlei andere organisatorische en onderwijsinhoudelijk zaken. Tot slot is onze website te noemen, waarop we ons presenteren aan geïnteresseerde ouders in Zwijndrecht, de buurt en andere belanghebbenden.

De Heere schenke ons en onze kinderen Zijn zegen. Dat ook in de toekomst Gods genade aan de kinderen vanuit de Bijbel mag worden verteld, waarbij de leerkrachten de kinderen de noodzaak van wedergeboorte en bekering op het hart binden en hen wijzen op de mogelijkheid om in Christus Jezus met God verzoend te worden.

Identiteit

De leerlingen die onze school bezoeken komen voornamelijk uit Zwijndrecht. Een percentage (zie hoofdstuk algemeen) komt uit H.I. Ambacht, Volgerlanden-Zuid, omdat deze wijk van onze buurgemeente grenst aan de wijk waarin onze school staat. De leerlingen die onze school bezoeken zijn voornamelijk lid van de Gereformeerde Gemeente in Zwijndrecht en de PKN, wijkgemeente Oude Kerk in Zwijndrecht.

We zijn op dit moment vooral een school voor de kinderen van deze beide kerken, maar stellen onze deuren ook wijd open voor allen die reformatorisch onderwijs aan hun kinderen willen laten geven en de grondslag onderschrijven. Als niet-reformatorische ouders of ouders die niet lid zijn van een in de statuten genoemd kerkverband hun kinderen op onze school willen aanmelden, is er een gesprek met de directeur en het bestuur over de motivatie en achtergrond van hun wens.

Op grond van de doopcijfers van nog niet schoolgaande kinderen uit de achterban is de verwachting dat de komende vier jaren het aantal kinderen bij ons op school een daling laat zien.

Ook in 2019 is wekelijks het zendingsgeld opgehaald. Daarnaast was er aandacht voor onze minder bedeelde naaste in de verkoop van kaarten t.b.v. Woord & Daad en enkele andere goede doelen, zoals stichting Kimon.

Mede door identiteitsgeboden methoden willen we gestalte geven aan onze identiteit. Dat betekent dat met belangstelling de ontwikkeling van een nieuwe taalmethode voor de christelijke en reformatorische scholen gevolgd is. In 2019 hebben we in aansluiting op de reeds gekozen methode voor groep 4 t/m 8 een methode voor groep 3 ingevoerd.

Onderwijs

Schoolplan

In 2019 is met bestuur en personeel het nieuwe schoolplan opgesteld en vastgesteld. Daarin is onze visie als volgt verwoord: 'Bijbelgetrouw onderwijs met aandacht voor het hoofd, het hart en de handen van de leerlingen'. Dit schoolplan heeft meerdere doelen:

- het functioneren als een centraal document binnen de schoolontwikkeling;
- het plannen en vormgeven van toekomstig beleid;
- het geven van inzicht in de ambities en concrete plannen voor de komende jaren.

Dit schoolplan heeft verder de volgende functies:

- beschrijven (van bijvoorbeeld de missie, de visie en uitgangspunten);
- verwijzen naar onderliggende documenten waarin bepaalde zaken nader omschreven en uitgewerkt zijn;
- het op koers houden van de school bij de realisatie van het beleid tijdens de komende jaren;
- het afleggen van verantwoording (intern en extern) over de deugdelijkheid en kwaliteit van ons onderwijs.

Dit in 2019 vastgestelde schoolplan is statisch voor wat betreft de beschrijving van de missie, de visie en uitgangspunten. In het schoolplan wordt ook verwezen naar de schoolgids waar de missie, visie en uitgangspunten uitgebreid zijn uitgewerkt. Samenvattend stellen we dat onze school de kinderen dagelijks Gods onfeilbaar Woord voorhoudt. De Bijbel geeft handvaten om met woord en daad, in leer en leven je naaste lief te hebben als jezelf en God lief te hebben boven alles. Bijbelse normen en waarden hebben een belangrijke plaats in ons onderwijs zodat de kinderen met elkaar leren omgaan zoals God dat van ons vraagt. De school wil kinderen voorbereiden zich een weg te banen door de geseclariseerde samenleving. De school hecht veel waarde aan een voor de leerling herkenbare overeenstemming tussen het opvoedingsklimaat van de school en de gezinnen, in verbondenheid met de godsdienstige beginselen en beleving. Op deze wijze ontstaat er een klimaat waarbinnen de kinderen zich veilig voelen.

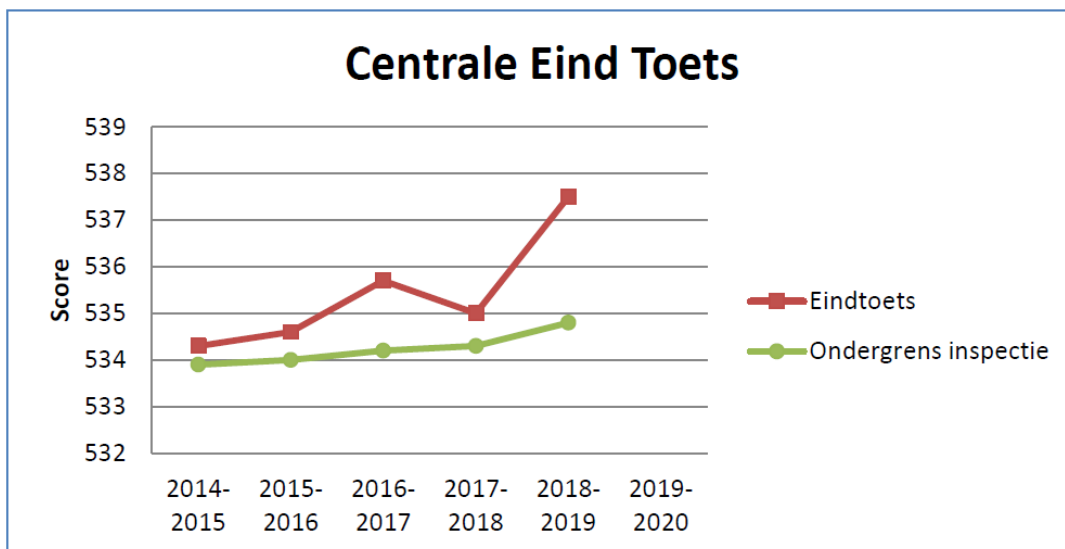
Vanwege de aan dit schoolplan gekoppelde jaarplannen is het ook een dynamisch document. Aan de hand van deze jaarplannen wordt voortdurend aan verbetering gewerkt. De plannen zullen jaarlijks geactualiseerd worden, afgestemd op de ontwikkelingen die zich voordoen. Na instemming van de medezeggenschapsraad is het schoolplan ter kennisname gestuurd naar de onderwijsinspectie. Vanuit het schoolplan benoemen we hieronder de vastgestelde veranderonderwerpen en de bijbehorende streefbeelden:

- Op onze school leren kinderen niet alleen met hun hart en hun hoofd, maar ook met hun handen. Er is specifiek aandacht voor de executieve functies van alle leerlingen. Ook is er een eenduidige aanpak van de meer- of hoogbegaafd leerlingen.
- Op onze school tonen leerlingen respect voor elkaar. Dit is te merken in woorden en daden.
- Op onze school werken leerkrachten die zicht hebben op hun kennen en kunnen en die gerelateerd aan de schooldoelen actief bezig zijn met hun professionele ontwikkeling.

- Op onze school zijn leerlingen betrokken en zitten ze goed in hun vel omdat de leerkrachten de instructies, de spelbegeleiding en de onderwijstijd afstemmen op de behoeftes van de groep en op de behoeftes van de individuele leerlingen.
- Op onze school kunnen de personeelsleden effectief omgaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. Dit heeft een positieve uitwerking op het pedagogisch klimaat.
- Op onze school voelen de leerlingen zich eigenaar van en daarmee verantwoordelijk voor hun werk en ze zorgen voor de leefomgeving.
- Op onze school zetten we digitale middelen in om ouders optimaal te informeren over de ontwikkelingen van hun kind(eren) en het reilen en zeilen op school.

Onderwijsprestaties

1. De school werkt inmiddels een aantal jaar met de Centrale Eind Toets. De uitkomsten van deze toets komen in 2019 overeen met de verwachtingen die we van tevoren hadden. We zijn dankbaar dat de eindtoetsscore jaar op jaar voldoende is.

De overheid hanteert vanaf 2020 een nieuw model voor het beoordelen van de onderwijsresultaten. Onze resultaten betreffende cursusjaar 2018-2019 zijn in de (op dit moment niet bindende) nieuwe systematiek positief:

Schoolweging

29,6

2019 / 2020

Categorie

29-30

Schoolweging

1F

85%

Sign. waarde

1S / 2F

49%

Sign. waarde

Schooljaar	Schoolweging	Spreiding	Signaleringswaarden		Behaalde referentieniveaus	
			(CBS)	(CBS)	1F	1S/2F
			20 - 40	3 - 9		
2016 / 2017	29,8 [29-30]	5,2	85%	49%		
2017 / 2018	29,6 [29-30]	5,2	85%	49%	96,5%	56,2%
2018 / 2019	29,4 [29-30]	5,4	85%	49%	97,7%	59,9%

● boven de signaleringswaarde ● onder de signaleringswaarde

2. Het is mooi om te zien dat de verwezen kinderen na drie jaar vervolgonderwijs op het VO grotendeels nog op hetzelfde niveau les krijgen. Klik [hier](#) voor meer informatie op de website 'scholenopdekaart'.
3. De tussentijdse opbrengsten van de kinderen worden niet meer gevolgd met de normen van de inspectie omdat die zijn weggevallen. In plaats daarvan worden ze gevolgd met onze meerjaren gemiddelden die in het schoolplan zijn opgenomen. Op deze manier zijn de opbrengsten van de leerlingen en van de groepen op de hoofdvakgebieden nauwkeurig te volgen. De resultaten laten over het algemeen een positief beeld zien. De tussentijdse opbrengsten betreffende het vak rekenen behoeven het komend jaar extra aandacht.

Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

In 2019 zijn er de volgende ontwikkelingen in het onderwijs geweest.

- De school zit in een langer lopend traject om het Handelings Gerichte Werken (HGW) in het hele onderwijs te verweven. Het traject om de gedragsmatige aspecten in de bestaande groepsplannen te verwerken is voortgezet.
- De Interne Begeleiding (IB) en het Managementteam (MT) hebben ook dit jaar 4 keer per jaar gezamenlijk overleg om de zorgstructuur te optimaliseren. Dit is verankerd in de jaaragenda.
- De streefwaarden van het traject opbrengstgericht werken (OGW) die eerder zijn vastgesteld zijn ook in 2019 naast de werkelijke waarden gelegd. Dit cyclische proces leidt op groepsniveau tot betere afstemming op de leerlingen. Ook op schoolniveau zijn de werkelijke waarden geëvalueerd. Dit leidt op schoolniveau tot inzichten waarmee het onderwijsleerproces op onderdelen wordt aangepast. Daarnaast wordt tweejaarlijks een benchmark georganiseerd met de resultaten van de naburige reformatorische scholen in H.I. Ambacht.
- De interne begeleiding voert per schooljaar 6 groepsbesprekingen met de leerkrachten. Hier wordt de groep qua leeropbrengsten, sociale veiligheid, specifieke onderwijsbehoeftes e.d. nauwkeurig besproken. In twee besprekingen staan specifiek de opbrengsten centraal. Tijdens deze laatstgenoemde besprekingen is ook de directeur aanwezig.
- In 2019 is een nieuw schoolplan opgesteld en vastgesteld.
- In 2019 is er een nieuwe methode voor Taal voor groep 3 gekozen en in gebruik genomen.

- Ook in 2019 is in samenwerking met de scholen in H.I. Ambacht geparticipeerd in de gezamenlijke Plusklas voor groep 7 en 8.
- Ook in 2019 heeft de afstemming op de meer- en hoogbegaafde leerling in de vergaderingen de aandacht gehad.

De middelen voor de Prestatiebox zijn in 2019 als volgt aangewend:

- voor professionalisering van leerkrachten: de teamscholing over het omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag van leerlingen;
- voor professionalisering van schoolleiders: met betrekking tot het herregistratietraject van het schoolleidersregister het afronden van activiteiten voor module 2 'regie en strategie' en het opstarten van module 1 'ik en mijn team';
- voor talentontwikkeling: diverse individuele nascholingstrajecten van leerkrachten;
- voor cultuureducatie: diverse activiteiten in Zwijndrecht en omgeving die raakvlakken hebben met het curriculum;
- voor wetenschap en techniek: het deelnemen aan een techniek stimuleringsprogramma op een nabijgelegen school voor middelbaar onderwijs.

Onderzoek

In school zijn geen lopende onderzoeken. Wel wordt aan PABO studenten de mogelijkheid geboden om op onze school onderzoek te doen. Vaak wordt dan een onderzoek gekozen, waarvan de opbrengsten ook nuttig zijn voor de school.

Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

In 2019 is een personeeltevredenheidspeiling afgenomen, welke besproken is in het MT en het team. De respons was goed. Hieronder volgen de uitslagen m.b.t. de verschillende beleidsterreinen.

Uitslagen m.b.t. de verschillende beleidsterreinen

Beleidssterrein	GSES	GSOS	+/-	DEV	
Identiteit	3,51			0,50	
Kwaliteitszorg	3,43	3,28	+0,15	0,58	
Leerstofaanbod	3,40	3,22	+0,17	0,60	
Leertijd	3,55	3,41	+0,15	0,57	
Pedagogisch Handelen	3,51	3,47	+0,05	0,53	
Didactisch Handelen	3,28	3,34	-0,06	0,60	
Afstemming	3,38	3,37	+0,01	0,65	
Actieve en zelfstandige rol van de leerlingen	3,39	3,39	+0,00	0,56	
Schoolklimaat	3,56	3,30	+0,25	0,70	
Ondersteuning leerlingen	3,53	3,28	+0,25	0,56	
Opbrengsten	2,92	3,00	-0,09	1,06	
Integraal Personeelsbeleid	3,53	3,21	+0,32	0,58	
Sociale veiligheid	3,86	3,57	+0,29	0,41	
Incidenten	3,88	3,66	+0,22	0,32	

Toelichting: We hebben de standaardnorm van 3,00 gehanteerd. Dat is het dunne zwarte rechthoekige kader. De eerste kolom met getallen 'GSES' is het gemiddelde van de eigen school. De tweede kolom met getallen 'GSOS' is het gemiddelde van de overige scholen. De derde kolom '+/-' geeft de afwijking aan van onze school ten opzichte van de overige scholen. De laatste kolom met getallen 'DEV' betreft de afwijking binnen de respons: hoe hoger het getal, hoe meer de antwoorden van de personeelsleden uiteenlopen.

We gaan ervan uit, dat een verschil van meer dan 0,50 op de benchmark een significant verschil is. Een sterk punt is een punt dat boven de 3,50 scoort. Een verbeterpunt is een punt dat beneden de 3,00 scoort. We meten een hoge tevredenheid bij personeelsleden op de beleidsterreinen. De meeste scores liggen op of boven het gemiddelde. Daar zijn we dankbaar voor. Binnen de beleidsterreinen is betreffende de 106 onderliggende stellingen waarop personeelsleden 'gescoord' hebben, uiteraard een meer divers beeld te zien. Het diverse beeld is vooral in de beleidsterreinen Afstemming, Actieve en zelfstandige rol van de leerlingen, Schoolklimaat en Opbrengsten te zien. In deze beleidsterreinen worden 6 van de totaal 23 stellingen een fractie onder onze norm van 3,00 gescoord. In het proces tot het komen van het nieuwe schoolplan wat in 2018 gestart is, zijn al de uitkomsten van dit tevredenheidsonderzoek meegenomen. Het schoolplan betreft de doorontwikkeling van de school en de daarbij horende planning van de activiteiten.

Personeel

Zaken met behoorlijke personele betekenis

Ook in dit verslagjaar hebben met betrekking tot het personeel allerlei zaken plaatsgevonden in de persoonlijke levenssfeer. Zo hebben er medische ingrepen

plaatsgevonden, zijn een tweetal jubilea gevierd (25-jaar bij het onderwijs), heeft een collega afscheid genomen, is een collega getrouwd en heeft een juf een kind gekregen.

Naast veel reden tot dankbaarheid blijkt ook dat zorgen en verdriet het personeel en de vrijwilligers niet bespaard blijven. Het bestuur is dankbaar voor de inzet van het personeel, de vervangers en de vrijwilligers. Het onderwijs kon door hun inzet inhoudelijk en organisatorisch goede voortgang hebben.

Beheersing van uitkeringen na ontslag

Het gevoerde beleid inzake van de beheersing van uitkeringen na ontslag is afgedekt door deelname aan BWGS, Bureau Wachttijdgelden Gereformeerd Schoolonderwijs.

Integraal personeelsbeleid

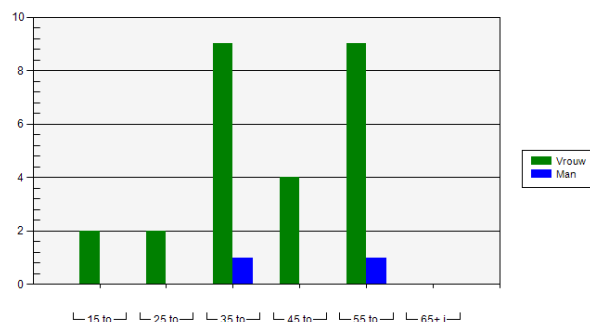
In het verslagjaar is uitvoering gegeven aan het integraal personeelsbeleid. Er hebben zich geen beleidswijzigingen voorgedaan.

Personele bezetting

Uit het overzicht van hiernaast blijkt dat er relatief veel werknemers wat ouder zijn. Ook zien we dat er weinig mannelijke leerkrachten bij de school betrokken zijn. Het bestuursbeleid is erop gericht om bij toekomstige vacatures bij gelijke geschiktheid de voorkeur te geven aan jonge mannen.

Scholingstrajecten

In 2019 is het bedrijf Driestar-Educatief voor onze leerkrachten gestart met de nascholing PCM. Het doel is om na de nascholing meer zicht en grip te hebben op leerlingen met moeilijk verstaanbaar gedrag. Daarnaast zijn enkele leerkrachten bezig met een verdiepingstraject betreffende hun vaardigheden, zoals een studie onderwijswetenschappen, een cursus talentbegeleider en een master speciale onderwijsbehoeften.

Ziekteverzuim

In onderstaande tabel is te lezen dat in het schooljaar 2018-2019 er weinig ziekteverzuim is geweest. Iets om dankbaar voor te zijn. De relatief lage meldingsfrequentie geeft aan dat er sprake was van een of meerdere langdurige ziektes.

Schooljaar	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Verzuimpercentage (gem.)	3,49	5,32	0,72	1,29	2,26
Gemiddelde verzuimduur - dagen	6,52	30,83	4,48	7,50	8,95
Meldingsfrequentie (gem.)	1,21	0,97	0,80	0,66	0,47
Aantal ziekmeldingen p/m (gem.)	2,92	2,25	1,75	1,58	1,67

Verder is te noemen dat per 1 maart 2019 we gecontracteerd zijn bij Arbeidsdienstverlener Perspectief vanwege het afbouwen van de werkzaamheden van de daarvoor gecontracteerde zelfstandige bedrijfsarts, de firma Meargea.

Aanpak werkdruk

In een teamoverleg is de besteding van de werkdrukmiddelen afgesproken: uren inzet van onderwijsassistentie, uren inzet van leerkrachtondersteuning en uren inzet van

leerkracht. Bij de besluitvorming is het gehele team betrokken en had de personeelsgeleding van de MR een instemmende stem. Ook zijn er niet-financiële maatregelen genomen om werkdruk te verminderen, namelijk het bespreken van de werkdruk en het geven van onderlinge tips en adviezen op diverse vergaderingen en in de gesprekkencyclus. Daarnaast hebben we de gemaakte keuzes betreffende de werkdrukkiddelen met elkaar geëvalueerd. Zie het schema hieronder voor de onderwerpen waaraan de werkdrukkiddelen zijn besteed.

	Begroting 2019	Realisatie 2019
Ontvangen subsidie	€ 34882	€ 40763
Loonkosten OP	€ 17906	€ 24195
Loonkosten OOP	€ 14733	€ 15471
Materiele kosten	€ 0	€ 0
Professionaliseringskosten	€ 0	€ 0
Overige kosten	€ 1000	€ 0
Resultaat	€ 1243	€ 1097

Huisvesting en ICT

Ons schoolgebouw heeft 14 lokalen, waarvan er 9 in gebruik zijn om de dagelijkse lessen te geven. De peuterspeelzaal 'De Benjamin' heeft één lokaal in gebruik op basis van de regeling 'medegebruik'. Daarnaast is een permanent ICT-lokaal ingericht. De overige lokalen worden gebruikt om aanvullende lessen te geven aan groepjes kinderen en door de onderwijsassistenten. Bij aanvullende lessen kunt u denken aan stages, werken met kinderen op basis van hulpplannen, lessen textiele vaardigheden, lessen Spaans, lessen Wiskunde en schaken. Ook maakt op basis van een medegebruikersregeling de EHBO-vereniging van Zwijndrecht 's avonds gebruik van ons schoolgebouw.

Ontwikkelingen in de huisvesting

In het verslagjaar heeft de school alleen het hoogstnoodzakelijke onderhoud uitgevoerd vanwege de geplande nieuwbouw. De volgende activiteiten zijn betreffende de nieuwbouw uitgevoerd:

- Er is een bureau betrokken die bestuur en directie adviseert;
- Er is een Programma van Eisen opgesteld;
- Er is met de gemeente Zwijndrecht een bouwheerovereenkomst opgesteld die begin 2020 ondertekend is;
- Er heeft een selectie van een architect plaatsgevonden.

In de ontwikkeling van de nieuwbouwplannen wordt rekening gehouden met duurzaamheid. Denk dan bijvoorbeeld aan zonnepanelen, isolatie en duurzame warmte opwekking. Maar ook circulariteit in (hergebruik) van materialen zijn zaken die bij het ontwerp op de agenda staan. Daarnaast is vanuit de gemeente Zwijndrecht extra budget beschikbaar voor BENG.

Planning

De planning is dat in 2020 de volgende activiteiten zullen plaatsvinden:

- Inloopavond voor de buurt over structuurontwerp;
- Opleveren van het voorlopig ontwerp en het definitief ontwerp;
- Opleveren van het bestek;
- Organiseren van de aanbesteding aannemer;
- In overleg met gemeente Zwijndrecht zoeken naar locatie tijdelijke huisvesting;
- Organiseren van offertetraject tijdelijke huisvesting;
- Verhuizen naar tijdelijke huisvesting;
- Sloopvergunning en omgevingsvergunning.

Naar verwachting zal de school eind 2020 gehuisvest moeten worden in tijdelijke huisvesting en kan na 1 tot 2 jaar weer 'terugverhuisd' worden naar de nieuwbouw op de huidige locatie. Deze planning is echter nog niet zeker, en kan nog naar veranderen.

ICT

ICT heeft een belangrijke ondersteunende taak in ons onderwijs, zowel voor de applicaties voor de leerlingen als voor de leerkrachten. De onderwijskundige pakketten voor de leerlingen worden steeds meer geavanceerd en gepersonaliseerd. We nemen hierin overwogen keuzes vanuit de visie van de school op leren. Daarnaast worden ook de leerkrachten en het ondersteunend personeel steeds meer digitaal ondersteund. Zo worden bijvoorbeeld de factuurafhandeling en de personele mutaties inmiddels uitsluitend digitaal verwerkt. In het verslagjaar is een functionaris gegevensbescherming gecontracteerd die de school zal ondersteunen in het blijvend voldoen aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van privacy en informatiebeveiliging. Er zijn voor het verslagjaar maar enkele ontwikkelingen te noemen. Zo is er een SmartBoard-beamer combinatie kapot gegaan die vervangen is door een ProWise-oplossing. Daarnaast is geïnvesteerd in computers en een nieuwe server.

Communicatie en relaties

Horizontale verantwoording werk alleen als er sprake is van een positieve en constructieve benadering. Ook het tijdig beschikbaar zijn van adequate gegevens is belangrijk. Niet minder belangrijk is dat er voor elkaar voldoende tijd en aandacht is. De doelen voor de horizontale verantwoording zijn: de legitimering van het beleid en het krijgen van draagvlak; het afleggen van rekenschap; en het verkrijgen van inzicht in verbetermogelijkheden door in discussie de mogelijkheid te benutten voor het inwinnen van advies. In dit kader wordt het volgende opgemerkt.

Medezeggenschap

Sinds 1 januari 2014 heeft de MR instemmingsbevoegdheid over een flink aantal zaken waarover het bestuur besluiten moet nemen. Het bestuur heeft daarom bij de betreffende onderdelen instemming of advies gevraagd aan de MR. Daarbij kan worden gedacht aan zaken als het formatieplan en de begroting.

Passend Onderwijs

In verband met het oprichten van het landelijke samenwerkingsverband Berséba heeft WSNS Barendrecht minder betekenis gekregen. Doordat we als scholen in de regio in 2014 een verplichting aangegaan zijn met betrekking tot de huisvesting in Sliedrecht was het juridisch en financieel niet mogelijk om dit samenwerkingsverband op te heffen. Zodoende bestaat WSNS Barendrecht nog steeds, maar in afgeslankte vorm. Voor de verdere invoering van Passend Onderwijs stelt de school elk jaar een ondersteuningsprofiel op waarin we aangeven welke zorg we als school kunnen leveren en wat onze ambities zijn richting de toekomst.

Ook in 2019 heeft de school actief meegedaan in het door Berséba in onze regio georganiseerde overleg en met onderlinge afstemming over het geven van Passend Onderwijs aan onze leerlingen.

Jaarlijks verantwoorden we als deelnemende school aan Berséba wat we met de ontvangen middelen vanuit de lumpsumgelden en vanuit het samenwerkingsverband gedaan hebben. Zo zijn onder andere uitgaven geweest voor de inzet van de IB-ers, OA-ers, Plusklasleerkracht, orthopedagoog, ambulante begeleiding, uitgevoerde onderzoeken bij leerlingen, didactische materialen en vrijwilligersvergoedingen. De middelen voor Passend Onderwijs zijn volledig besteed aan deze doelen. Met de middelen voor passend onderwijs heeft de school uitvoering kunnen geven aan de basis- en extra ondersteuning die omschreven wordt in het schoolondersteuningsprofiel.

Bestuurlijke samenwerking

In het verslagjaar zijn de gesprekken over samenwerking met het schoolbestuur in Hendrik Ido Ambacht verder geïntensiveerd. Ook in 2019 heeft de directeur van onze school deelgenomen aan het algemeen overleg met de schoolleiders van de VVOGG in de buurgemeente H.I. Ambacht. Zie verder het hoofdstuk 'van de toezichthouder' voor de ontwikkelingen in deze samenwerking.

Het bestuur heeft ook in 2019 samengewerkt met andere reformatische en christelijke scholen in de regio via de federatie primair onderwijs in Rijnmond.

Tot slot kan genoemd worden dat onze school ook in 2019 heeft deelgenomen aan het overleg met alle besturen van PO, VO en kinderopvang van de gemeente Zwijndrecht, het zgn. BOZ-overleg (Besturen Overleg Zwijndrecht) met aansluitend het overleg met de wethouder en de betrokken ambtenaren van de gemeente. Dit laatstgenoemde overleg heet een OOGO-overleg (Op Overeenstemming Gericht Overleg). Ook heeft de directie geparticipeerd in het Directeurenconvent, een overleg dat ongeveer drie keer per jaar plaatsvindt tussen de afgevaardigde directeuren van de verschillende denominaties.

Afhandeling van klachten

In 2019 is er één klacht bij de directie binnengekomen, die naar tevredenheid van de klagers is afgehandeld.

Realisatie staat van baten en lasten en balans

In deze paragraaf zijn toelichtingen te lezen ten aanzien van de Staat van Baten en Lasten en de balans.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2018 x € 1.000	Realisatie 2019 x € 1.000	Begroting 2019 x € 1.000	Vershil
Baten				
Rijksbijdragen	1.291	1.297	1.240	58
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Overige baten	27	45	18	27
Totaal baten	1.318	1.343	1.257	85
Lasten				
Personele lasten	1.068	1.025	1.059	-34
Afschrijvingen	62	38	41	-2
Huisvestingslasten	51	56	65	-9
Leermiddelen	65	54	59	-5
Overige instellingslasten	63	64	55	9
Totaal lasten	1.310	1.237	1.279	-41
Saldo baten en lasten	8	105	-21	127
Saldo fin. baten en lasten	1	1	1	1
Nettoresultaat	9	107	-21	127
<i>Bestemmingsreserve</i>	-	44	-	44
<i>Genormaliseerd resultaat</i>	9	63	-21	84

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de staat van baten en lasten van de gehele organisatie. Hieronder is de verdeling van het totale resultaat weergegeven.

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Vershil
Ds. Abr. Hellenbroekschool	6.715	103.632	-18.639	122.271
Vereniging	2.379	2.997	-2.043	5.040
Totaal	9.094	106.629	-20.682	127.311

Een belangrijke ontwikkeling die invloed heeft op de exploitatie van 2019 is de besluitvorming rondom het afsluiten van de nieuwe cao. Begin januari 2020 is uiteindelijk met terugwerkende kracht vanaf 1 maart 2019 een nieuwe cao afgesloten. De afspraken in deze cao hebben substantiële consequenties op de jaarresultaten 2019 en 2020. In deze cao is namelijk afgesproken dat alle medewerkers vanaf januari 2020 een verhoging van het salaris ontvangen van 4,5%. Daarnaast ontvangen zij twee eenmalige uitkeringen; eenmaal 33% van het verhoogde maandloon en eenmaal 875 euro (naar werktijdfactor). Zowel de verhoging van 4,5% als de uitkeringen vinden plaats in 2020. De middelen om deze uitbetaling te kunnen doen heeft echter al plaatsgevonden in de bekostiging 18/19 en de verhoogde bekostiging van 19/20. De eenmalige uitkering van 875 euro wordt betaald uit een eenmalige uitkering van 150 miljoen euro die in december 2019 is ontvangen. Het matchen van de opbrengsten met de kosten is niet mogelijk gebleken waardoor het resultaat 2019 een veel hogere realisatie laat zien. Deze hogere realisatie is bovenstaand inzichtelijk gemaakt door

middel van een 'genormaliseerd resultaat'. Het overschot in 2019 zal immers als tekort weer terugkomen in het verslagjaar 2020. Het overschot is in een bestemmingsreserve opgenomen zodat ook volgend jaar duidelijk is om welk bedrag het gaat.

Het verschil in realisatie 2019 ten opzichte van 2018 heeft als belangrijkste oorzaak dat in de baten er hogere ontvangsten zijn geweest voor gestegen loonkosten, indexaties en extra werkdrukmiddelen. De lasten laten afwijkingen zien in de loonkosten, met name vanwege een lagere inzet van het onderwijzend personeel. Daarnaast is de realisatie op een aantal materiële budgetten in 2019 anders verlopen dan in 2018.

Wat betreft het verschil tussen de realisatie en begroting 2019 is het effect betreffende de nieuwe cao circa 44.000 euro. Daarnaast is in de begroting er vanuit gegaan dat gestegen lasten voor pensioenen worden gecompenseerd in de indexatie van de bekostiging. Het totale effect hiervan op de rijksbijdragen is 10.000 euro geweest. De loonkosten laten als gevolg hiervan een vergelijkbare overschrijding zien.

Een andere onverwachte ontwikkeling is het vervroegd vrijkomen van extra middelen voor werkdrukvermindering per augustus 2019. Er werd in 2019 een bedrag van 35.000 euro verwacht terwijl er door een hogere bijdrage per leerling, een bedrag van 41.000 euro is ontvangen. Deze middelen zijn besteed aan ondersteuning van leerkrachten door extra inzet van onderwijsondersteunend personeel.

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van circa 58.000 euro. Voor 60.000 euro (cao 44.000 euro, indexaties 10.000 euro, werkdrukgeden 6.000 euro) wordt dit verklaard door de eerder genoemde ontwikkelingen. De baten voor Passend Onderwijs en zorgarrangementen vallen 2.000 euro lager uit.

De *overige baten* komen 27.000 euro hoger uit dan begroot als gevolg van een niet-begrote premierstitutie van BWGS van 16.000 euro en declaraties aan FPO Rijnmond van 8.500 euro. Het overige deel wordt veroorzaakt door hogere huuropbrengsten en de opbrengsten van een tweetal acties. Tevens laten de baten (7.000 euro) van de vereniging een overschrijding van 1.000 euro zien.

De *personele lasten* komen op totaalniveau 34.000 euro lager uit dan begroot. Dit kan als volgt worden verklaard:

- Ondanks de gestegen pensioenpremies en overige indexaties is op de *loonkosten* een besparing gerealiseerd van 31.000 euro. De gerealiseerde inzet is per saldo maar iets lager geweest. De inzet leerkrachten is met bijna 1 fte gedaald tegenover een gestegen inzet onderwijsondersteunend personeel met 0,9 fte. Op totaalniveau zorgt de lagere inzet leerkrachten echter voor een forse besparing;
- Daarnaast zijn ook loonkosten voor vervanging gerealiseerd. Deze laten een positief resultaat van circa 4.500 euro door hogere vervangingsvergoedingen vanuit VFGS;
- De *overige personele lasten* laten een overschrijding van 1.500 euro zien, veroorzaakt door hogere kosten voor extern personeel (5.000 euro hoger) in verband met het inhuren van diverse invalkrachten via met name Adhocdocent. Ook de overige personele lasten laten een overschrijding zien (2.000 euro hoger) onder andere vanwege een hogere jubileumdotatie. Daartegenover staan lager uitvallende kosten voor (na)scholing/schoolontwikkeling (5.500 euro lager).

De afschrijvingen zijn conform begroting gerealiseerd.

Binnen de *huisvestingslasten* is een besparing gerealiseerd van circa 9.000 euro met name vanwege lagere kosten voor klein onderhoud en exploitatie.

Bij de *leermiddelen* is een voordelig resultaat zichtbaar van circa 5.000 euro. Dit is toe te schrijven aan lagere uitgaven voor het onderwijsleerpakket. Verder zijn tussen de onderliggende posten wat verschuivingen zichtbaar.

De *overige instellingslasten* laten een overschrijding zien van 9.000 euro. Met name de overige beheerslasten laten een overschrijding (8.500 euro) zien door hogere advieskosten in verband met de voorgenomen fusie. Ook de kosten voor leerlinggebonden activiteiten komen bijna 4.000 euro hoger uit door kosten voor de schoolreis, kerstfeest, het afscheid van groep 8 en culturele vorming. Zo is in november al een deel van de kosten van de schoolreis in 2020 betaald. Daarnaast zijn de lasten (3.000 euro) van de vereniging hier verwerkt. Op de verenigingslasten is 9.000 euro bespaard, vanwege de gemaakte beleidskeuze (vanwege een tip van de MR) om zoveel als toegestaan is publiek te boeken.

Als gevolg van de dalende rente is maar een beperkte hoeveelheid rente begroot. Er is nog wel ruim 1.000 euro aan rente ontvangen.

Balans

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2017 x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	-
Materiële vaste activa	223	194	236
Financiële vaste activa	22	21	21
<i>Totaal vaste activa</i>	<u>245</u>	<u>215</u>	<u>256</u>
Voorraden	-	-	-
Vorderingen	90	125	85
Liquide middelen	635	523	532
<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>725</u>	<u>648</u>	<u>617</u>
Totaal activa	<u><u>970</u></u>	<u><u>863</u></u>	<u><u>873</u></u>
PASSIVA	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2017 x € 1.000
Algemene reserve	616	556	550
Bestemmingsreserves publiek	44	-	-
Bestemmingsreserves privaat	197	194	192
Bestemmingsfonds publiek	-	-	-
Bestemmingsfonds privaat	-	-	-
<i>Eigen vermogen</i>	<u>857</u>	<u>751</u>	<u>742</u>
Voorzieningen	12	9	37
Langlopende schulden	-	-	-
Kortlopende schulden	101	103	95

Totaal passiva	970	863	873
-----------------------	-----	-----	-----

In 2019 is er voor 67.500 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot is een bedrag van 57.500 euro. Daarvan is 46.100 euro daadwerkelijk besteed en 21.400 euro is in uitvoering of vooruit betaald i.v.m. nieuwbouw. Er is in 2019 een bedrag van 38.400 euro afgeschreven waardoor de boekwaarde van de activa is gestegen.

De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

ICT	39.600 euro
Leermiddelen	6.500 euro
In uitvoering en vooruitbetalingen	21.400 euro
Totaal	67.500 euro

De realisatie ICT komt grotendeels tot stand door investeringen in computers en een nieuwe server. De gerealiseerde investeringen in leermiddelen hebben betrekking op de aanschaf van de methode Taal Actief voor diverse groepen.

De reserves zijn met circa 107.000 euro gestegen wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (vereniging) reserves. Het overschot dat dit jaar is ontstaan in het resultaat door de verwerking van de cao is in een bestemmingsreserve opgenomen zodat ook volgend jaar nog duidelijk is om welk bedrag het gaat.

De voorzieningen zijn met 3.000 euro gestegen. Aan de voorziening groot onderhoud heeft geen dotatie plaatsgevonden in verband met de komende nieuwbouw. Op basis van het personeelsbestand rekening gehouden met een hoger bedrag per fte waardoor de voorziening jubileumuitkering een hogere stand laat zien.

Treasury

In 2019 hebben er geen beleggingen en derivaten plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van voorgaand jaar. Zowel de publieke als de private middelen zijn niet ondergebracht in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft. Op hoofdlijnen staat in het treasurystatuut beschreven dat het beleid ten aanzien van beleggingen, leningen en derivaten met betrekking tot de publieke middelen zeer behoudend is. De hoofdsom dient ten alle tijden gegarandeerd te zijn.

Per 1-8-2014 zijn een tweetal privaat gefinancierde leningen verstrekt aan SWV WSNS Barendrecht. Het betreft een rentedragende lening met een looptijd van maximaal 25 jaar (Leensom I) en een t.o.v. de bank achtergestelde lening met een looptijd van 37 jaar (Leensom II). De rente vergoeding over Leensom I is de 12 maanden Euribor + (een 1 x per drie jaar vast te stellen) opslag van 2%. Per 31-12-2019 betreft dit 1,9170%. De rentevergoeding over Leensom II is 6,5%. Beide percentages zijn op jaarbasis.)

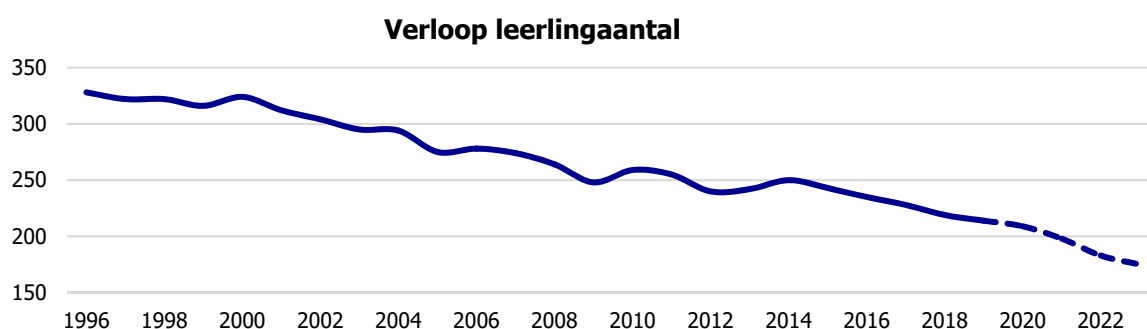
Continuïteitsparagraaf

In dit hoofdstuk wordt betreffende de leerlingen, het personeel, de staat van baten en lasten, de balans en de risico's en de beheersing daarvan vooruitgeblikt.

Leerlingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2020-2024 is rekening gehouden met de volgende verwachte leerlingaantallen in de komende jaren.

Teldatum per 1 oktober	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Onderbouw totaal	112	110	92	93	76	62
Bovenbouw totaal	107	104	117	105	107	113
Totaal	219	214	209	198	183	175

Bovenstaande overzichten laten de ontwikkeling van het leerlingaantal over de afgelopen en komende jaren zien. Het leerlingaantal is afgelopen jaren gedaald. De komende jaren is rekening gehouden met een verdere daling van het leerlingaantal.

Personeel

Funcatiecategorie	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Directie	1,01	1,01	1,01	1,01	1,01	1,01
Leerkracht	11,80	11,00	11,16	11,04	10,43	9,59
Onderwijsondersteunend personeel	2,77	2,58	2,25	1,67	1,67	1,67
Schoonmaak	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16
Vervanging eigen rekening	0,48	0,58	0,30	0,30	0,30	0,30
Totaal	16,22	15,33	14,87	14,18	13,57	12,73

Bovenstaand overzicht laat het verloop van de inzet zien over vorig jaar, het verslagjaar en de komende jaren. De inzet is ten opzichte van 2018 gedaald. Ook de komende jaren wordt een afbouw van de inzet (en wellicht ook het aantal groepen) verwacht, vanwege de dalende instroom van leerlingen.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2019 x € 1.000	Begroting 2020 x € 1.000	Begroting 2021 x € 1.000	Begroting 2022 x € 1.000
Baten				
Rijksbijdragen	1.297	1.257	1.224	1.171
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Overige baten	45	18	18	18
Totaal baten	1.343	1.274	1.241	1.189

Lasten				
Personele lasten	1.025	1.035	1.019	982
Afschrijvingen	38	39	49	55
Huisvestingslasten	56	62	82	82
Leermiddelen	54	59	59	59
Overige instellingslasten	64	56	53	53
Totaal lasten	<u>1.237</u>	<u>1.251</u>	<u>1.261</u>	<u>1.230</u>
Saldo baten en lasten	105	23	-20	-41
Saldo fin. baten en lasten	1	-	-	-
Nettoresultaat	<u>107</u>	<u>23</u>	<u>-20</u>	<u>-41</u>
<i>Genormaliseerd resultaat</i>	<u>63</u>	<u>23</u>	<u>-20</u>	<u>-41</u>

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende 3 jaar. Er zijn buiten de plannen van de nieuwbouw geen sprake van majeure investeringen de komende jaren.

'De meerjarenbegroting laat vanaf 2021 negatieve resultaten zien. Elke begrotingsronde wordt zorgvuldig bekeken of de meerjarige resultaten passen binnen ons beleid om de middelen te besteden aan het onderwijs en geen onnodig hoge reserves aan te houden. Waar nodig zal tijdig worden bijgestuurd op de personele inzet, met name door het verminderen van het aantal groepen. Vooralsnog ziet het ernaar uit dat de personele consequenties hiervan opgevangen kunnen worden door natuurlijke afvloeiing.

De stijging van de huisvestingslasten in 2021 houdt verband met het feit dat in 2019 en 2020 niet gedoteerd wordt aan de voorziening groot onderhoud in verband met de nieuwbouw. Vanaf 2021 zal de voorziening weer worden opgebouwd op basis van een nieuw Meerjarenonderhoudsplan. In de meerjarenbegroting is voor 2021 en 2022 een stelpost opgenomen ten aanzien van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud.

Balans

ACTIVA	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	223	200	365	318
Financiële vaste activa	22	-0	-0	-
<i>Totaal vaste activa</i>	<u>245</u>	<u>200</u>	<u>365</u>	<u>318</u>
Vorderingen	90	78	78	78
Liquide middelen	635	654	491	518
<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>725</u>	<u>732</u>	<u>569</u>	<u>596</u>
Totaal activa	<u>970</u>	<u>933</u>	<u>934</u>	<u>914</u>

PASSIVA	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000
Algemene reserve	616	623	604	562
Best. reserve publiek	44	-	-	-
Best. reserve privaat	197	194	194	194
Best. fonds publiek	-	-	-	-
Best. fonds privaat	-	-	-	-
<i>Eigen vermogen</i>	<i>857</i>	<i>817</i>	<i>798</i>	<i>756</i>
Voorzieningen	12	10	31	53
Kortlopende schulden	101	105	105	105
Totaal passiva	970	933	934	914

Bovenstaande tabel toont de balans over 2019 en de jaren hierop volgend. De balans van 2019 is gebaseerd op de werkelijke cijfers. De waarden vanaf 2020 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting van 2019 per het najaar 2019. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

Op het balansoverzicht is zichtbaar dat de materiële vaste activa de komende jaren toe zullen nemen. Na 2020 is er gebruik gemaakt van stelposten om de kengetallen niet teveel te vertekenen. Met name voor de in 2021 geplande nieuwbouw is een forse stelpost van 150.000 euro opgenomen.

Door de huidige begrote resultaten zal het eigen vermogen zich overeenkomstig ontwikkelen.

Kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2018 en 2019, worden tevens de begrote waarden getoond. De norm geeft de algemene adviesnorm weer.

Kengetal	Norm	2018	2019	2020	2021	2022
Liquiditeit	2,00	6,30	7,19	6,97	5,42	5,67
Solvabiliteit	0,50	0,87	0,88	0,88	0,85	0,83
Rentabiliteit	n.v.t.	0,69%	7,94%	1,83%	-1,59%	-3,47%
Huisvestingsratio	<10%	3,90%	4,49%	4,92%	6,47%	6,63%
Weerstandvermogen (bestuursniveau)	15,00%	43,15%	48,90%	49,09%	35,36%	37,42%
Weerstandvermogen (schoolniveau)	15,00%	29,89%	35,31%	33,65%	19,51%	20,85%
Kapitalisatiefactor incl. privaat vermogen	<60%	65,43%	72,17%	73,18%	75,24%	76,89%
Kapitalisatiefactor excl. privaat vermogen	<60%	50,98%	57,84%	58,23%	59,91%	60,88%

De *liquiditeit* en de *solvabiliteit* blijven over de afgelopen jaren vrij stabiel en voldoen ruim aan de gestelde adviesnormen. De school kan dus zowel op de korte als de lange termijn aan de verplichtingen voldoen.

De *rentabiliteit* laat in 2019 een forse stijging zien. Dit wordt echter veroorzaakt door de meegenomen bestemmingsreserve. Wordt deze niet meegerekend, dan is het percentage fors lager. De rentabiliteit is idealiter nul. Een negatieve rentabiliteit hoeft geen probleem te zijn als de buffers daar hoog genoeg voor zijn. Het is wel zaak om de verhouding tussen deze twee variabelen goed te monitoren.

De *huisvestingsratio* laat zien of er niet teveel publiek geld weglekt aan huisvesting. Dit is niet het geval aangezien de maximale norm van 10% niet wordt overschreden. Onderdeel van deze ratio is ook de dotatie aan het groot onderhoud.

Het minimale *weerstandsvermogen* wordt gebruikt om vermogen beschikbaar te houden voor het opvangen van financiële calamiteiten. De standaard adviesnorm bedraagt 15%. Deze norm wordt zowel op bestuurs- als op schoolniveau ruim behaald.

De *kapitalisatiefactor* komt in beeld zodra de onderwijsresultaten achterblijven. Het kengetal geeft de rijkdom van het schoolbestuur aan. Er geldt een maximale norm van 60%. Private middelen mogen buiten beschouwing gelaten worden aangezien de overheid hier geen zeggenschap over heeft. De maximale norm van 60% wordt exclusief privaat vermogen niet overschreden.

Risico's en risicobeheersing

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de school een planning en controle cyclus waarbij de directie samen met een externe adviseur van VGS de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het bestuur. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is daarnaast een Service Level Agreement van toepassing.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. Eén van de risico's die jaarlijks terugkomt is de politieke instabiliteit op verschillende fronten. Sector breed is sprake van een tekort op de materiële bekostiging. Dit gaat ten koste van personele inzet.

Een ander risico is het lerarentekort. Onze school krijgt tot nu toe de formatie goed rond en heeft de komende jaren te maken met een teruggang van de formatie. Mogelijk risico is echter wel dat het moeilijker wordt om vervanging te realiseren. Risico is dat dan relatief duur extern personeel ingezet moet worden om gaten op te vullen. Het bestuur is hiervan op de hoogte en probeert deze ontwikkeling waar mogelijk voor te blijven.

Een meer school-specifiek risico is de instroom van het aantal leerlingen de komende jaren. De instroom kan sterk fluctueren, wat leidt tot wisselingen in de bekostiging. De monitoring van het leerlingenaantal is een voortdurend punt van aandacht en wordt van jaar tot jaar bijgesteld en besproken.

Verder kunnen er risico's zijn op het personele terrein. Te denken valt aan uitval van personeelsleden, langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het uiterste geval ontslag. Ook de mogelijkheid van interne overdraagbaarheid van taken en risico's

omtrent Arbowetgeving spelen hierbij een rol. Als deze zaken zich voordoen kan er sprake zijn van financiële gevolgen. Waar mogelijk wordt hier aandacht aan geschonken om zo het risico te beperken en de financiële gevolgen beperkt te houden.

In het verlengde hiervan zijn er diverse risico's omtrent onderwijskwaliteit in relatie tot de deskundigheid van het personeel te onderkennen. Risico's zijn het verlies van leerlingen of inspanningskosten om de onderwijskwaliteit op peil te krijgen. Om dit alles te voorkomen wordt het personeel zoveel als mogelijk de gelegenheid geboden om zich bij te scholen en zo de onderwijskwaliteit op peil te houden.

De school is eigen risicodragers voor wat betreft het Vervangingsfonds en het Participatiefonds. Hierdoor komen ziektekosten en wachtgelden volledig voor rekening van de school. Dit verhoogde risico is tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen.

Ook als het gaat om huisvesting bestaat er een risico op onverwachte lasten. De lopende discussie over een andere opbouw van de voorziening groot onderhoud speelt hierbij mee. De voorgestelde methode is om de voorziening groot onderhoud per onderhoudscomponent toe te passen. Dit kan in de toekomst zorgen voor een substantiële hogere benodigde voorziening groot onderhoud. Dit heeft dan een rechtstreeks effect op het eigen vermogen. Daarnaast moet gedacht worden aan risico's die kunnen gaan spelen bij nieuwbouw of renovatie, zeker met het oog op de in 2021 geplande nieuwbouw.

Daarnaast zijn het fusieproces met de naburige schoolvereniging en het nieuwbouwproces zaken die een risico met zich meebrengen. Bij het niet doorgaan van de fusie komt het risico van het bereiken van de opheffingsnorm op middellange termijn in beeld. En bij onvoorziene omstandigheden of tegenslagen bij de nieuwbouw kan de school geconfronteerd worden met bijvoorbeeld meerwerkfacturen die niet uit publieke middelen betaald mogen worden.

Voor de genoemde risico's met een financieel gevolg wordt er een risicobuffer aangehouden, al zal de eerste stap altijd zijn om te beoordelen of een risico binnen de begroting opgevangen kan worden.

De gevolgen van de Corona crisis voor onze organisatie zijn in dit stadium moeilijk in te schatten. Voor zover wij dit nu kunnen overzien lijken de financiële gevolgen voor onze organisatie voornamelijk beperkt.

Niet alleen financiële risico's, maar ook niet-financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de onderwijskwaliteit, identiteit, communicatie en de naleving van de code 'Goed Bestuur'. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Naast dit alles ziet het bestuur ook niet-financiële risico's. Te noemen is de identiteitsontwikkeling van de natuurlijke achterban van de school, met name doordat minder binding ervaren kan worden aan de reformatorische beginselen. Ook is te noemen het op leeftijd van een substantieel deel van het personeelsbestand, wat de komende jaren aandacht vraagt voor de duurzame inzetbaarheid en bij pensionering het wegvallen van grote ervaring van diverse personeelsleden.

Beheersing van de risico's

Voor het opvangen van de zogenaamde restructuurrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van het standaard risicoprofiel van 15%.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting is hiervoor een belangrijke tool. Het effect van een dalend leerlingaantal of een uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Er zijn geen belangrijke risico's opgetreden die de continuïteit van de organisatie in gevaar gebracht hebben.

JAARREKENING **2019**

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	222.880	193.772
Financiële vaste activa	21.692	21.220
	<hr/> 244.572	<hr/> 214.992
Vlottende activa		
Vorderingen	90.302	125.178
Liquide middelen	634.920	522.752
	<hr/> 725.222	<hr/> 647.930
Totaal	<hr/> <hr/> 969.794	<hr/> <hr/> 862.922
PASSIVA		
Eigen vermogen	857.278	750.649
Voorzieningen	11.607	9.425
Kortlopende schulden	100.908	102.847
Totaal	<hr/> <hr/> 969.794	<hr/> <hr/> 862.922

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

	2019	Begroting 2019	2018
Baten			
Rijksbijdragen	1.297.452	1.239.634	1.290.597
Overige baten	45.100	17.800	27.189
Totaal baten	1.342.552	1.257.434	1.317.786
Lasten			
Personeelslasten	1.025.148	1.059.190	1.068.405
Afschrijvingen	38.389	40.726	62.410
Huisvestingslasten	55.548	64.600	51.113
Overige lasten	118.037	114.100	127.741
Totaal lasten	1.237.121	1.278.616	1.309.670
Saldo baten en lasten	105.431	21.182-	8.116
Financiële baten en lasten	1.198	500	978
RESULTAAT BOEKJAAR	106.629	20.682-	9.094

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2019 ad € 106629 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	59.836
Bestemmingsreserves publiek	43.796
Bestemmingsreserves privaat	2.997
Totaal	106.629

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	105.431	8.116
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	38.389	62.410
- Mutaties van voorzieningen	2.182	27.537-
	40.571	34.873
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	34.876	40.075-
- Mutaties kortlopende schulden	1.940-	8.077
	32.936	31.998-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	178.938	10.991
Ontvangen interest	1.198	978
Totaal	1.198	978
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>180.136</i>	<i>11.969</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	67.497-	20.524-
Mutaties overige financiële vaste activa	471-	471-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>67.968-</i>	<i>20.995-</i>
Mutatie van liquide middelen	112.168	9.026-

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 19 juni 2020

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	14 - 20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	18 - 20	Leermethoden	8 - 9
Docentenset	10 - 18	Software bij methoden	8 - 9
Bureaustoelen	-	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)	10 - 20	Vervoermiddelen	8
Kasten	18 - 20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	18 - 20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden	10	Zonnepanelen	-

Financiële vaste activa

Leningen

De verstrekte leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Baten en lasten worden in de de staat van baten en lasten verwerkt zodra de vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Flottende activa

Flottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Ministerie van OCW

Onder deze post is het verschil opgenomen tussen het deel van de toegekende rijksbijdragen over het schooljaar 2019-2020 dat betrekking heeft op 2019 en de in 2019 ontvangen bedragen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves publiek

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van publieke geldstromen, waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 750 per FTE.

Kortlopende schulden

Flottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

Hieronder zijn de nog niet-bestede geormerkte gelden opgenomen van de ontvangen OCW-subsidies. OCW-subsidies waarop geen oormerking van toepassing is, worden ten gunste van het verslagjaar gebracht waarop deze betrekking hebben.

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 97,8%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal

Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten.

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:

(totaal kapitaal +/- gebouwen en terreinen) / (totale baten + financiële baten)

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

(eigen vermogen +/- materiële vaste activa) / rijksbijdragen

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE	2019	2018
Solvabiliteit 1	0,88	0,87
Solvabiliteit 2	0,90	0,88
Liquiditeit (current ratio)	7,19	6,30
Liquiditeit (quick ratio)	7,19	6,30
Rentabiliteit	7,94%	0,69%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	72,17%	65,46%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	48,90%	43,15%

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

	2019			2018			2017		
	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Materiële vaste activa									
Inventaris en apparatuur	316.100	175.476	140.623	39.558	36	28.924	151.222	315.981	164.759
Andere vaste bedrijfsmiddelen	123.675	70.527	53.148	6.513	-	9.429	50.232	128.684	78.451
In uitvoering en vooruitbetalingen	-	-	-	21.427	-	-	21.427	21.427	-
Totaal	439.774	246.003	193.772	67.497	36	38.353	222.880	466.091	243.211

<i>Desinvesteringen</i>			
	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	39.677	39.641	36
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.504	1.504	-
Totaal	41.181	41.145	36

	2019		2018		2017	
	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen en verstrekte leningen	Des-investeringen en aflossingen	Waardeveranderingen	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Financiële vaste activa						
Overige vorderingen	21.220	471	-	-	21.692	21.692
Totaal	21.220	471	-	-	21.692	21.692

Toelichting financiële vaste activa

Dit betreft een tweetal privaat gefinancierde leningen die zijn verstrekt aan SWW WSNS Barendrecht en zijn aangegaan per 1-8-2014. Het betreft een rentedragende lening met een looptijd van maximaal 25 jaar (Leensom I) en een t.o.v. de bank achtergestelde lening met een looptijd van 37 jaar (Leensom II).

De rente vergoeding over Leensom I is de 12 maands Euribor + (een 1 x per drie jaar vast te stellen) opslag van 2%. Per 31-12-2019 betreft dit 1,9170%. De rentevergoeding over Leensom II is 6,5%. Beide percentages zijn op jaarbasis.)

Vorderingen

	2019	2018
Debiteuren	5.134	60.113
OCW/EZ	57.200	57.601
Gemeenten en GR's	8.430	0-
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	14.672	6.763
Overige overlopende activa	4.866	700
Overlopende activa	19.539	7.464
Totaal	90.302	125.178

Liquide middelen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>634.920</u>	<u>522.752</u>
Totaal	<u><u>634.920</u></u>	<u><u>522.752</u></u>

Toelichting liquide middelen
De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen	Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
<i>Algemene reserve</i> Algemene reserve	<u>556.296</u>	59.836	-	<u>616.132</u>
	556.296			616.132
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i> Bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020	<u>-</u>	43.796	-	<u>43.796</u>
	-			43.796
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i> Bestemmingsreserve algemeen	<u>194.353</u>	2.997	-	<u>197.350</u>
	194.353			197.350
Totaal	<u><u>750.649</u></u>	<u>106.629</u>	<u>-</u>	<u><u>857.278</u></u>

Toelichting eigen vermogen
De bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020 is gevormd voor het bedrag van de totale kosten van de incidentele salarisbetaling in februari 2020, waarvoor in 2019 financiering door het ministerie van OC&W is verstrekt, welke onder de baten 2019 zijn verantwoord.

Voorzieningen	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2019	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	9.425	2.182	-	-	11.607	-	11.607
Totaal	<u>9.425</u>	<u>2.182</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11.607</u>	<u>-</u>	<u>11.607</u>
<i>* Personeelsvoorzieningen</i>							
Jubileumuitkering	9.425	2.182	-	-	11.607	-	11.607
	<u>9.425</u>	<u>2.182</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11.607</u>	<u>-</u>	<u>11.607</u>

Kortlopende schulden

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Crediteuren	4.117	9.949
Belastingen en premies sociale verzekeringen	39.886	37.841
Schulden ter zake van pensioenen	14.775	16.936
Kortlopende overige schulden	<u>5.157</u>	<u>5.284</u>
	63.935	70.009
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ *	2.834	-
Vakantiegeld en -dagen	34.139	32.838
Overige overlopende passiva	<u>0-</u>	<u>0-</u>
Overlopende passiva	36.973	32.838
Totaal	<u><u>100.908</u></u>	<u><u>102.847</u></u>

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Toewijzing			De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking			
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
					aankruisen wat van toepassing is	
Subsidie voor studieverlof	2019/2020		5.102	5.102	☐	☒
Totaal			<u><u>5.102</u></u>	<u><u>5.102</u></u>		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Toewijzing			Te verrekenen				
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar
niet van toepassing							
Totaal			<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Toewijzing			Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar				
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar
niet van toepassing							
Totaal			<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>2018</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	1.188.442	1.154.547	1.194.001
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Geoomerkte OCW subsidies	2.267	-	-
Niet-geoomerkte OCW-subsidies	65.660	41.965	42.242
	67.927	41.965	42.242
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	41.082	43.122	54.353
Totaal	<u>1.297.452</u>	<u>1.239.634</u>	<u>1.290.597</u>
Overige baten			
Verhuur	5.305	4.800	5.280
Ouderbijdragen	5.598	4.000	3.049
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	1.403	2.000	3.227
Overige baten personeel	24.495	-	7.431
Overige	8.298	7.000	8.203
	34.197	9.000	18.860
Totaal	<u>45.100</u>	<u>17.800</u>	<u>27.189</u>

2019

Begroting 2019

2018

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	743.528	749.519	759.258
Sociale lasten	133.306	139.694	134.096
Premies Participatiefonds	3.251	-	4.141
Premies VFGS	26.096	25.173	24.789
Pensioenlasten	113.997	105.854	106.310
	1.020.178	1.020.240	1.028.595
<i>Overige personele lasten</i>			
Dotaties personele voorzieningen	2.182	1.200	66
Personeel niet in loondienst	6.287	300	3.597
<i>Overige</i>			
(Na)scholingskosten	3.337	13.000	16.117
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	11.446	7.500	11.714
Kosten werving personeel	329	-	-
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	2.712	2.000	881
Representatiekosten personeel	4.396	4.500	3.145
Kosten federatie	2.970	2.100	3.283
Overige	6.866	8.350	6.325
<i>Totaal overige</i>	<i>32.055</i>	<i>37.450</i>	<i>41.465</i>
	40.524	38.950	45.128
Af: uitkeringen	35.554	-	5.318
Totaal	1.025.148	1.059.190	1.068.405

Het aantal personeelsleden over 2019 bedroeg gemiddeld 16 FTE. (2018 16)
Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Inventaris en apparatuur	28.960	30.600	23.893
Andere vaste bedrijfsmiddelen	9.429	10.126	38.517
Totaal	38.389	40.726	62.410

Huisvestingslasten

Onderhoud	6.850	11.500	7.854
Energie en water	18.890	20.500	18.233
Schoonmaakkosten	25.847	26.500	26.657
Belastingen en heffingen	2.321	2.000	1.839
Dotatie voorziening onderhoud	-	-	5.071
Bewaking/beveiliging	1.232	1.100	1.601
Overige	409	3.000	-
Totaal	55.548	64.600	51.113

2019

Begroting 2019

2018

Overige lasten*Administratie- en beheerslasten*

Administratie en beheer	18.732	17.800	19.288
Accountantslasten (controle jaarrekening)	2.844	2.800	2.541
Telefoon- en portokosten e.d	1.807	1.000	1.446
Kantoorartikelen	38	-	80
Verenigingslasten	2.960	5.800	2.632
Bestuurs-/managementondersteuning	14.420	6.000	9.798
Overige	-	-	6
	40.801	33.400	35.791
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud inventaris/apparatuur	2.006	2.500	3.537
	2.006	2.500	3.537
<i>Leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket	21.960	30.300	31.756
Computerkosten	20.929	18.000	20.673
Kopieer- en stencilkosten	10.710	9.000	12.158
Overige lasten	52	1.700	45
	53.651	59.000	64.632
<i>Overige</i>			
Kantinekosten	2.396	2.700	2.303
Cultuureducatie	661	1.500	1.201
Schoolkrant	491	700	545
Abonnementen	2.051	2.000	3.738
Verzekeringen	1.373	900	-
Medezeggenschapsraad	252	400	-
Overige	14.356	11.000	15.995
	21.579	19.200	23.781
Totaal	118.037	114.100	127.741

Specificatie honorarium

Onderzoek jaarrekening	2.844	2.800	2.541
<i>Accountantslasten</i>	2.844	2.800	2.541

Financiële baten en lasten

Rentebaten	1.198	500	978
Totaal	1.198	500	978

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2019	Resultaat jaar 2019	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelneme-percentage	Consolidatie ja/nee
niet van toepassing													

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelneme-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	FPO Rijnmond	Federatie	H.I. Ambacht	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelneme-percentage
niet van toepassing								

WNT-verantwoording 2019 - Vereniging Christelijk onderwijs op Reformatorische Grondslag

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging Christelijk onderwijs op Reformatorische Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Vereniging Christelijk onderwijs op Reformatorische Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 115000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1 **AF van Baarle**

Gegevens 2019

Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 65.178
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.897
Bezoldiging	€ 76.075

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum **€ 115.000**

Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag N.v.t.

Gegevens 2018

Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (fte)	1,0

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 62.441
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.447

Totaal bezoldiging 2018 **€ 71.888**

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2018 **€ 111.000**

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2019

Achternaam	Tussenvoegsel	Voorletters	Functie(s)
Knegt	de	J.H.	Penningmeester
Rossum	van	D.J.	Lid
Leendertse		J.	Lid
Nijsink		G.J.	Secretaris
Stolk		E.C.	Lid
Hoepen	van	A.J.	Voorzitter
Driel	van	H.J.	Lid

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan van Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Zwijndrecht

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Zwijndrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Zwijndrecht op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Zwijndrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 19 juni 2020

Van Ree Accountants

Was getekend

drs. K.H. Hille RA

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE DS. ABRAHAM HELLENBROEKSCHOOL

	2019	Begroting 2019	2018
Baten			
Rijksbijdragen	1.297.452	1.239.634	1.290.597
Overige baten	38.099	11.800	20.913
Totaal baten	<u>1.335.550</u>	<u>1.251.434</u>	<u>1.311.511</u>
Lasten			
Personeelslasten	1.025.148	1.059.190	1.068.405
Afschrijvingen	36.146	38.483	60.167
Huisvestingslasten	55.548	64.600	51.113
Overige lasten	115.076	108.300	125.110
Totaal lasten	<u>1.231.919</u>	<u>1.270.573</u>	<u>1.304.796</u>
Saldo baten en lasten	103.632	19.139-	6.715
Financiële baten en lasten	-	500	-
Netto resultaat	<u>103.631</u>	<u>18.639-</u>	<u>6.715</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE VERENIGING

	<u>2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>2018</u>
Baten			
Ouderbijdragen	5.598	4.000	3.049
Ledencontributies	430	1.800	1.920
Collecten kerken/donaties/giften	973	200	1.307
Totaal baten	<u>7.002</u>	<u>6.000</u>	<u>6.275</u>
Lasten			
Personele lasten	116	1.500	225
Kosten begeleiding/ondersteuning	-	-	-
Jubilea	690	500	250
Representatiekosten	1.116	600	529
Leerlinggebonden activiteiten	1.038	1.100	1.577
Afschrijvingen	2.243	2.243	2.243
Overige lasten	-	2.100	50
Totaal lasten	<u>5.203</u>	<u>8.043</u>	<u>4.874</u>
Saldo baten en lasten	1.799	2.043-	1.401
Financiële baten en lasten	1.198	-	978
Netto resultaat	<u>2.997</u>	<u>2.043-</u>	<u>2.379</u>

In de verenigingslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de verenigingslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.